

MARTIN HATTALA

**ZÁKLADY
FOTBALU NAJDEŠ
JEDINĚ
V PRALESE ...**

**...
TAK TAM
JSEM NIKDY
NEHRÁL
...**

**...
JÁ CELÉ
DVĚ MINUTY,
TAKŽE JSEM O NĚM
NĚCO NAPSAL
...**

ČEKÁNÍ NA GÓL

Martin Hattala

ČEKÁNÍ NA GÓL

Copyright

Autor: Martin Hattala

Vydal: Martin Kolářček - E-knihy jedou

2016

ISBN:

978-80-7512-528-6 (ePub)

978-80-7512-529-3 (mobipocket)

978-80-7512-530-9 (pdf)

I. FILIPŮV TRÉNINK

Za tmy zářil sportovní areál už zdaleka. Jako velká zaoceánská loď, na které hraje hudba a všichni jsou veselí. Dokud se jich drží štěstí. Jak Karlovo auto z malého kopečku sjíždělo, tělocvična se mu v moři keřů a stromů pozvolna ztrácela, až ji v rovině květena pohltila docela. Na parkovišti se velká okna mořského korábu ještě zvýraznila, světlo z nich prozářilo blízké okolí, ale hudba jako z Titaniku nikde. Ta se ozývala jen z auta – dokud Karel rádio nevypnul a nevystoupil.

Jako vždycky byl dochvilný. Snad nikdy se mu nestalo, aby přišel pozdě, aby se na něj čekalo. Proto byl i tady o pět minut dřív. Tu chvilku využil jako obvykle na to, aby se do tělocvičny podíval. Přidržel se zábradlí, které lemovalo schodiště do suterénu, a vyšvihnul se na výstupek podél zdi. K obratnosti v belmondovském stylu sice dost chybělo (přinejmenším dvacet let), ale nespádl nikdy a zavrával jenom jednou. Aby na kluky uvnitř uviděl, z oplechované římsy nemusel ani na špičky.

Po hodině a půl fotbalového tréninku áčka i béčka dohromady se do pohybu chtělo už málokomu. Řeklo by se, jenom takový

dobrovolný fotbálek v malé tělocvičně, při kterém se užije spousta legrace, hráči si třikrát kopnou do balónu, pohodičkové lážo plážo, sem tam poklus, takže permanentní leháro. A při tom všem se těmto lenochům tělo zachvěje jenom při pomyslení na orosené pívko, které je po tréninku čeká. Tak takhle rozhodně ne, k úsměvu momentálně nebylo ani jednomu. Snad jedině ke zkřivenému. Není divu, že někteří borci Karlovi připadali, jako by byli v posledním tažení, a zbytek na tom nebude za pět minut líp.

Karlův syn Filip společně se třemi fotbalisty právě odpočíval, takže se na parketách plahočilo osm hráčů. Malé branky, sem tam povyk, sprosté slovo k spoluhráči, protože mu ten debil nepřihrál, následná ztráta míče, a kdopak se nám to bude vracet? Nanejvýš jenom ten nejbližší.

Á, pozor, nastává změna – střídačka nastupuje! Asi to bude poslední obměna, protože právě vystřídaní míří ke dveřím a přes šatnu zapadnou rovnou do sprch. Copak o to, Karlův mladej má pohyb dobrý, volný prostor si také umí najít, jen těch přihrávek se mu jaksi nedostává. Jestli to nebude tím, že spoluhráči vědí, jak se u něj věci mají. Chtít zázraky po někom, kdo začal s kopanou ani ne před půl rokem a je mu sedmnáct a půl, je taková troufalost, jako chtít po metalové skupině, aby začala zpívat folklór.

Jak snadné to z televize připadá každému, kdo nezažije na vlastní kůži převzetí přihrávky v běhu, první dotek, skutečnost mu

bude nadosmrti utajena. Tak jako v tenise je nejtěžším úderem podání, v kopané je to první kontakt s míčem, zkrotit ho, mít ho pod kontrolou. Běhat a jakž takž kopnout, přihrát nebo se aspoň pokusit o přihrávku, to vždycky, hůř nebo líp, zvládne každý nadšený snaživce.

Odpískáno, konec tréninku. Z oplechované římsy Karel slézal opatrně, nespěchá. Pomalu, rozvážně, hlavně nespadnout. V nemocnici by se nerad ztrapňoval hrdinou, který se dlouho nepodíval do zrcadla. Ale stejně! To byly časy, to byl věk, kdy celé půlpodlaží do mezipodlaží Karel seskočil jen s letným dotekem zábradlí a dvěma skoky tyto schody pokořil nahoru. A že to byly seskoky a výskoky s patřičným rámusem, panečku! Nadmíru zvědavá dolní sousedka paní Švestková nikdy nezklamala. Ozvala se po každém doskoku a přesně tolikrát ji Karel pozdravil. Už dlouho paní Švestková není a Karel je rád za překročení schodků dvou. Nahoru nebo dolů, to je jedno.

Od zhasnutí světel v tělocvičně má Karel deset minut na to, aby synovo kolo, kterým přijel, odemkl ze stojanu a naložil ho na střechu auta. Všechno v pohodě stíhá i dnes, na začátku zimy, kdy ještě nemrzne, ale troufl by si na to i v rukavicích a v úplné tmě. Fofr by měl, jenom kdyby se Filip nesprchoval, ale to by Karla hodně překvapilo. Moc dobře ví, že pro syna není chladný a upoceně lepkavý pocit příjemný ani trochu. Tak jako jemu.

„Ahoj,“ pozdravil Filip otce a hnál se do auta.

„Nazdar. Tak jak dnes?“ ptá se Karel jako pokaždé.

„Normálně,“ dostane odpověď stejnou jako vždycky.

Ujedou dva kilometry.

„Díval ses?“ zajímá syna.

„Díval. Bylo mě vidět?“

„Špatně, ale bylo.“

„Tak proč se ptáš? Vadí ti to?“ nechce být svému synovi na obtíž.

„Ne.“

„Příště se přikrčím,“ slibuje otec.

Ujeli osm kilometrů a byli doma. Nerudná nálada z auta přetrvávala.

„Že jsem ti naložil kolo ještě neznamená, že ti ho taky musím sundávat a garážovat,“ zlobí se Karel, když se Filip žene z auta rovnou ke dveřím.

„Jsem unavený. A taky jsem to ještě nikdy nedělal.“

Karel svraštil čelo. To byla pro hodného tatínka docela drsná ťafka. Řečeno jeho slovy – nechce se mi, ale kašlu i na to naučit se něco nového. Filip zmizel a Karel si jenom něco smutně pomyslí.

Nehádá se, o kolo se raději postará sám. Vlastně se není čemu divit, když takhle podobně je tomu se vším. Nádobí taky neumývá, protože se o to ještě nikdy nepokusil, píchlou duši na kole také ještě neopravoval a k prvnímu štípání třísek na zahradě se dotlačil jenom proto, že máchání se sekyrkou mu připadalo dostatečně mužské. To zase trnul Karel. Jenom on, protože synovu ostřejší premiéru mamka v kuchyni propásla.

Copak nechápe, že vždycky musí být něco poprvé, aby se to vyzkoušelo a naučilo? Jakékoli oddalování a výmluvy musí jít stranou! Zajímavé, že k jeho prvnímu tréninku tenisovému, florbalovému nebo fotbalovému neměl připomínky žádné a k prvnímu pohlavnímu styku už vůbec ne. A proč taky, když nic mužnějšího snad ani nemůže být.

Cyklistické dojíždění na tréninky Filipa vždycky dostatečně rozehrálo, takže byl nejspíš jediným na place, který absolvoval provozní rozcvičku. Ti starší se opatrně protáhli a silami raději šetřili. Vždyť hodina a půl fotbálku dá zabrat každému, i když se střídá. Zpáteční cesta na kole ve tmě by nebyla příjemná ani pro unaveného Filipa, což Karel chápe a s odvozem nemá problém. A se starostí o kolo jenom malý.

Svým dětem tvrdí, ať nehazardují, že je kdykoli odkudkoli přiveze, bude-li moct. Stačí dát vědět kdy, aby neměl náhodou

upito nebo naplánováno něco důležitého. A to on si Karel rád dopřeje lahvinku vína na zdraví, to zas jo. Společně s manželkou, samozřejmě. V tom druhém případě by to mohl být snad jenom slíbený tenis.

Do smrti by si vyčítal, kdyby se dětem něco stalo jenom proto, že jim nevyhověl z nezájmu, z pohodlnosti. Taxikáře dětem dělal otec jeho, teď pro Karla nastalo období, aby byl v tomhle rodičovským vzorem Filipovi i Klárce.

No jo, děti! S nimi si člověk fakt užije! Někdy i legraci. Copak dceruška, ta má na své první velké rozhodnutí ještě čas, ale z Filipa už dlouho a stále marně rodiče dolují, co by chtěl v budoucnu dělat, čím by chtěl být. Jenomže jeho nerozhodnosti se Karel nediví, sám na tom byl v jeho letech úplně stejně, nevýrazně. Karel v ničem nevynikal, nic ho nezajímalo, učil se průměrně, neměl názor. Jednou se ho rodiče zeptali, jestli by nezkusil přijímačky na medicínu. Karel dvě vteřiny váhal, pak řekl, že jo, a bylo rozhodnuto. Připravil se, vzali ho, a ať už bylo jeho vysokoškolské studium jakkoli vrtkavé, začal pěstí, bojoval a diplom získal. Jedna z Filipových odpovědí tak byla, že by nejraději dělal to, co on. Tedy, aby se v práci moc nenadřel a měl relativně hodně peněz. No no...

Když uvážíme, že Filipovy předchozí, zcela bezelstně propracované odpovědi se nesly v duchu nadšenosti pracovního

výkonu profesionálního fanouška fotbalového Arsenalu nebo aspoň španělského klubu Osasuna Pamplona, zaměstnaneckého poměru v kotli uřvaného bubeníka hokejových Pardubic nebo snad trenéra finského florbalového týmu Jokerit Helsinky, bezesporu se jednalo o hodnotný, myšlenkově třeskatý posun vpřed.

Připouštěl, že ani profesionální fotbalista by nebyl k zahazení, ale to by ho do výšin musel vynést pod sebou zažehnutý jaderný pohon. Jedině zázračný raketový start z pralesní ligy by mu v necelých osmnácti letech tento sen splnil, domníval se Karel. A nejenom on. Deset let nevrátíš ani nedoženeš.

Osm odehraných zápasů, z toho šest střídání a jedna tyčka, z něj kanonýra a aspiranta na fotbalového skokana roku nedělá ani omylem. I tak Karel svého syna nepodceňoval. Pět jeho zápasů viděl, přičemž pohled na hřiště mu jednoznačně říkal jedno: kdyby Filip nastoupil za jakýkoli ligový tým, svou vypracovanou atletickou postavou by se mezi fotbalově výrazně kvalitnějšími hráči lehce ztratil. Tak si představte, jak zřetelně se jeho vysportované, šlachovité a vytáhlé tělo v porovnání s břichatými pupíky hospodských tatíků na venkovských hřištích vyjímalo. Fyzičku měl obstojnou, z týmu snad i nejlepší, a to samé platilo o rychlosti. Jen ten skákavý kulatý nesmysl mu stále ne a ne říkat pane. Brankáře měli, proto se Filip zcela logicky hodil na takový

post, který bylo potřeba zaplácnout. Dostalo se mu tím velké důvěry – být děvkou pro všechno, býti univerzálem.

Karel si nejednou představoval, jak by na hřišti uspěl teď on. I když s kopanou nezačínal tak pozdě jako Filip – jako nový hráč přišel do zaběhlého týmu starších žáků ve třinácti – pořád to bylo pozdě. Ale když připustíme, že kromě fotbálku v rámci školního tělocviku měl za sebou i honění za mičudou po louce i na škvárovém hřišti s Jožinem, Tomášem a Markem, nadšené padání od tyče k tyči, zkoušení klíčků a střílení na velkou bránu, byl na tom s fotbalovou průpravou přece jenom lépe. A když se k tomuto kopání připočtou dva tréninky házené, během kterých nevstřelil ani jednu branku, rok zoufalé atletiky a pět let badmintonu na okresní úrovni, jevil se Karel sportovním typem k pohledání.

Na svůj první gól ani premiérový mistrovský zápas si Karel už nepamatuje, ale na první dorostenecký ano. To proto, že tam ho uchvátil namakaný obránce Šara Otáhal. Musel, protože na hřišti Prusinovic úchvatným volejem pod břevno z šestnácti metrů nekompromisně zavěsil na konečných 1 : 1. Že byla jeho pohotová trefa a radost naprostým unikátem, potvrdil čas, protože Šaru už nikdy skórovat neviděl. Takhle parádně ani nijak jinak.

II. SPORTOVEC A SUMEC

Bylo krátce před Vánocemi. Čtrnáctidenní tréninková pauza, čas lenošení a nestydatě sladkých dobrot. Filip nevěděl co s nohama, co s rukama, tak buď chodil obden běhat ven, nebo na běžecký pás do posilovny.

Zato Karel ke zlepšení své fyziky přispěl pouze zakoupením rodinné permanentky do posilovny. Z předvánoční povalečské lenory ho probralo až internetové brouzdání (chtěl si objednat kvalitní vína s množstevní slevou), při kterém narazil na informace o Vinařském půlmaratónu v Pardubicích. To ho dostalo, to ho ťafló! Kdo by to byl řekl, že v krajském městě se tak velká sportovní akce koná už deset let! Keňani, Marokánci, mistři republiky – a ty časy, panečku! – surfoval ve výsledcích minulých ročníků. Copak byl celá ta léta tak nestydatě patrioticky slepý?

Ano, Karel zamlada běhal. Houževnatě a rád, avšak bez velkých ambicí a nadokresných úspěchů. Jednalo se o takové ty školní přespolní sranda běhy, kterých se zúčastňoval hlavně proto, aby se ulil z vyučování. Dokonce postoupil i do krajského kola do

Ivančic, kde půl kilometru před cílem ještě vedl. Jistě tak nikoho nepřekvapí, jak kruté procitnutí zažil v cíli. Po galejním odtáhnutí celého vlaku přes fičák, který se přes něj prohnal sto metrů před cílem. Skončil v poli poražených – jak jinak. A to dokonce až za havlíčkobrodskými, po oslavě ještě nevystřízlivělými fotbalisty.

Avšak poučení si z toho nevzal, neboť stejné fiasko prožil i při dalších závodech. Ale vždyť jemu se běželo tak lehce! Jak jinak – pod dojmem poprvé zapůjčených treter dělal 600 metrů tahače na půlce i tam. Opět dobrovolně a zase s očekávaným výsledkem. Tentokrát to dotáhl na třetí místo – od konce! V tomto byl Karel jedinečný, prostě svůj! Vůl!

To všechno však odnesl čas, ale stejně – pro muže zralého věku jsou právě vytrvalostní běhy ty nejvhodnější, ty, kde se pod plachetku zkušenosti a houževnatosti přebytná léta nejsnáze skryjí.

Od okamžiku objevu pardubického půlmaratónu začal být možností opětovného běhání jako posedlý, a zisk vína pro každého účastníka v tom hlavní roli zcela jistě nehrál. V historii dřívějších ročníků Karel zkoumal časy, průměrnou rychlost závodníků, jejich věk, dosažené mezičasy a přemýšlel, jak by na tom asi byl on. Okamžitě a po přípravě.

Nebylo divu, že hned následující den se ocitl v posilovně vedle Filipa na běžeckém pásu. Trénink byl napoprvé velmi úspěšný –

Karel to po něm nezabalil. Jenomže ráno sotva lezl, a to neuběhl ani šest kilometrů. Tedy převratný a nesmírně podstatný poznatek – netréňovaného po běhu bolí celé tělo. A starého koně tím spíš. O pokračování v seniorské nerozvážnosti rozhodl úspěch třetího dne, kdy vyšel do horního patra k pokojíkům, pochlubit se dětem. Že už ne po čtyřech jako včera, tentokrát po dvou a bez podpory zábradlí a rovněž bez clony analgetik. No, pravděpodobně ještě s jejich doznívajícím účinkem, ale tato čirá spekulace nemohla Karlovu radost nijak zhatit. Také proto, že bolestivostí při tom skučel vzhledem k předcházející běžecké únavě, náročnému výškovému výkonu a ožehavému věku naprosto přiměřeně.

Jistě lze souhlasit s tím, že tradice je tradice, a porušit pravidelné ambice čehokoli hned v druhém ročníku by bylo smutné a neomluvitelné. Loni si totiž Karel s Filipem slíbili, že obstarání kapra bude každoročně a jediné mužskou záležitostí, takže pro něj vyrazili a koupili ho. Tedy, jenom Filip šel, Karel se spíš belhal.

Měl tak dostatek času vzpomenout si na to, jak tomu bylo o Vánocích za jeho mládí. Pamatuje si, jak s otcem chodili pro kapra, ale už ne to, jestli každý rok opravdu pravidelně. Co však ví určitě je to, že s návraty ze sádek bývával problém. Doba štědrovečerní

večeře tak záležela na tom, jestli cestou potkají nebo nepotkají podsouseda, pana Švestku. Když ano, bylo zle. Na sádkách v Chropyni se popíjelo, kecalo, nespěchalo se, pozdě se přicházelo, a doma pak mamka nestíhala. Ale to víte, že pokaždé stihla!

Já jen, jestli byste někdo chtěl bodrého pana Švestku, na kterém závisel klid a pohoda našeho Štědrého dne, vidět v akci, máte to snadné. V krásném postarším filmu Už zase skáču přes kaluže, s malým Michalem Dlouhým v hlavní roli, hraje jednoho ze statných kovářů, toho nejvíc se tlemícího.

Karel rozhodně nebyl ten, koho sejme bolístka a odřeninové pošimrání na první ozvání se, on patřil mezi ty, koho neúspěch a výzva nakopne, byť ta běžecká o sobě dávala stále bolestivě vědět. Proč si tak po historicky druhé koupí kapra, která toho slavnostního dne proběhla bez Švestkovým příhodám podobného excesu, neodpočinout, zbytek dne nestrávit lenivě. Poleháváním, zobáním cukroví, neuspěchaným strojením stromečku, klidnou štedrovečerní večeří s rozbalovacími dárkovými překvapeními na konec. Jenomže plánovat je jedna věc, skutečnost druhá.

Za dveřmi se totiž objevil pan Járanský, který Karlovi jako výraz patientských díků přinesl sumce. Karel na něj kouká, žena na něj kouká, všichni čtyři si můžou překvapením oči ukoulet z toho daru, jen tvář pana Járanského celá zářila. Asi od radosti, že

se sumce zbavil. Živého! Děkujeme, děkujeme, tak hezké Vánoce, popřáli si vzájemně.

„Jé, co to je?“ přispěchá Klárka, jako kdyby rybu nikdy neviděla. Když do nich nezapočítá delfína Filipa z televize, štedrovečerního kapra na talíři a filé z mrazáku, tak je to vlastně pravda.

„Tak to je teda dílo!“ konstatuje Karel.

„A to dílo je sumec,“ trefně a správně dodá Filip.

„Ale co my s tím?“ ozývá se praktičnost Karlovy ženy.

„Dobrá otázka. No co by? Zmrazíme ho,“ Karel na to.

„Ale vždyť žije!“ namítne Klárka téměř současně s mamkou.

„Nepřípustné! V mrazáku není místo ani pro šupinu. Měli jsme, máme a na Vánoce budeme mít vždycky jenom kapra. Nemůžu si pomoci, ale ta ryba musí z domu,“ zazní rozhodné slovo kuchařky domu.

„Podívejte, jak na nás hezky otevírá pusinku,“ ozve se nejmladší milovnice fauny právě přítomné, když před sebou zrovna nemá usmaženou mrtvolu.

„O další důvod víc zbavit se ho jako v pohádce – pustíme ho!“ napadne Karla a nikdo se nezmůže na sebemenší odpor. O osudu vousatého fešáka tak bylo rozhodnuto bez hlasování a přesto jednoznačně.

Šli dva, šli tři – Karel s dětmi. A čtvrtý se nesl v síťovce, kde sebou nespokojeně a zmítavě metrový chlapák lomcoval. Když přišli k Labi, kam až dohlédli, nikoho neviděli. Vybrali si nejprístupnější místo, sešli dolů až k bahnitému břehu.

„Čas na koupel, spanilý sumče. Tak co, děti? Hodíme ho do vody hned, nebo se někdo hlásí o proslov?“ Chvilé ticha, čekání na odpověď.

„A bude se mu tam líbit? Bude vědět, kam má plavat?“ Klárčiny starosti na moji hlavu, pomyslí si Karel. Co bude s rybím soustem, za chvíli mu bylo upřímně jedno. Na kauze sumec ho zajímá jenom to, co řekne panu Járanskému, až si přijde pro léky a na sumce se zeptá. Pravdu určitě ne.

„Jen ho tam šoupni, čím dřív, tím líp pro něj,“ znělo od Filipa rozumně.

„Škoda. Kdyby byl kouzelný, mohl by nám splnit přání, tak jako v pohádce O zlaté rybce. Ale to stejně nevadí, protože já vůbec nevím, co si přát,“ mudruje Klárka a Karel se na ni usměje.

„To znamená, že se máš dobře a že ti nic důležitého nechybí. Ale víte co? Nápad je to výborný. Když už máme ty Vánoce, pojďme si zahrát na pohádku...“ překvapí svou dětinskostí Karel sám sebe a Filip se tomu posměvačně uchechtne.

„Když chvilku popřemýšlíme, určitě na nějaká přání přijdeme,“ stojí si za svým Karel.

„No, to určitě! Už vidím, jak mi vykouzlí kopačky, co střílí trestňáky jako Panenka, a letní brigádu na bazéně za sto pade na hodinu,“ vyslovil nepřímou svá přání Filip, a když se Karel obrátil ke Klárce, na jejím úsměvu bylo znát, že i ona si už na nějaké přání vzpomněla.

„Musíš jiný, nahlas to neplatí!“ pokárá staršího bratra.

„Žádné hádky! Od teď platí všechno, co si budeme mlčky přát, myslet na to. Jasný? Tak co? Připraveni? Takže pozor! Až řeknu: tři, dva, jedna, teď, opatrně ho pustím a všichni najednou si něco hezkého budeme přát. Platí? Všichni víme, co chceme?“ a obě děti nadšeně přitakaly.

„Sumče Pepo, hezky pluj, vrátíme ti život tvůj,“ povedl se Karlovi zcela spontánně poměrně slušný rým.

„A hezky se tam opatruj!“ potvrdil rodinné básnické střevo Filip.

Ploutve zesláblého, do síťovky zamotaného Pepy musel Karel uvolňovat opatrně. Pak už to šlo hladce – hupky, žbluňky ven, Pepa byl vysvobozen. Sumec v mělké vodě nepatrně pookřál, ale ke dnu nespěchal.

Ačkoli o návratu kaprů do rybníků v předvánočním stavu víme své, nemusíme v to věřit. A navíc, sumec Pepa přece není kapr! Tím spíš by měly být jeho přeživší ambice vysoké, když se hodný pan Járanský dušoval, že sumce chytil včera večer. Ale on stále jako by odpočíval, na mělkém břehu asi nabíral síly, které na cestu do hlubší vody potřebuje. Možná vyčkával déle také proto, aby dal svým osvoboditelům najevo příslib splnění jejich přání...

„Tak co? Mysleli jste na něco?“ zkontroloval stav spokojenosti dětí Karel a dostal souhlasné odpovědi. Sám si taky něco přál, proč by ne. Vždyť člověk kolikrát ani neví, co je skutečnost a fikce, co pravda a lež a vánoční hrou na pohádku hlavně nic nezkazí.

Sumce Pepu po čumáčku pohládl, hluboce vydechl. Karel určitě, Pepa možná. V mžiku na něj pohlédla jeho malá očka a tu svoji rozplácitou tlamku na něj taky ještě otevřel, jak jen to sumci krásně umějí. Hned poté si několika ráznými trhavými pohyby ocasu i částí těla pomohl k hladkému vklouznutí pod vodní hladinu, svému mokrému domovu vstříc. Tak na rozloučení asi čekal...

„Tak ahoj, sumečku!“ zvolá Karel dětinsky a na důkaz kamarádství zalapal po dechu tak, jak se tomu od něj učenlivě přiučil.

„Je to nakažlivé, co?“ zeptal se, když si všiml, jak na něj děti zírají.

„No co, no, tak jsem se nechal trochu unést, no! Vždyť tomu není zas až tak dlouho, kdy jsem byl sám jako vy,“ vymlouvá se, ale marně. Jako by děti rodičům některé věci snad ani věřit nechtěly. Není se čemu divit, když otce i matky poznávají až jako dospělé.

Ne že by vyloženě chtěl, ale cestou domů sumcovsky zalapal po dechu ještě několikrát. Bylo to nutkání, musel to provést a nedovedl si to vysvětlit. Čas srovná všechno, tedy i tuto maličkost, a věřil v to, že domácí teplo a pohoda to vyřeší. Jenomže ani tam mu od občasného sumčího tlamení nepomohly zcela jiné myšlenky, dokonce ani představa blížící se slavnostní štědrovečerní večeře. A co se zaměřit na únavu z běhu? Avšak ani tou si nemohl pomoci, protože – dopoledne ještě byla, po poledni jako zázrakem vymizela.

To je šílené, naprosto šílené! honilo se Karlovi hlavou od chvíle, kdy přišel s dětmi domů. Sumčí otevírání pusy ho ovládlo tak jako tiky neurotika. Nerozuměl tomu, nic nechápal. Jenže co mu to bylo platné, bylo to tam, bylo to v něm! Ještě štěstí, že sumci u toho nevydávají žádné zřetelné zvuky, to by třeba i skřehotal. Tato nejhorší představa ho kupodivu na chvíli uklidnila. Olé! Mohlo být i hůř!

Udržet hubu na uzdě bylo nejnáročnější při štědrovečerní večeři, kdy o sobě dával sumčí tik zcela netaktně vědět i tam. Ba co

víc, na síle spíš přidával, ne a ne se aspoň unavit, ne-li vymizet. Že by za to mohly nervíčky na pochodu z toho, aby Karel nespokl při večeři kostičku? Nebo snad obavy, aby se nepřecpal tučnější kůžičkou a neměl z toho břišní bolení jako vloni? Tak zrovna to by přivítal. Problém nový by vytloukl sumčí.

Nezbývalo mu tak nic než to, aby své záchvatové tlamení omlouval fórky na záslužný, do vody vypouštěcí skutek, svou sumčí sounáležitostí. Jenomže opakovaný vtíp není vtípem podruhé, natož potřetí, počtvrté... byť se jedná o komickou grimasu toho nejosobitějšího vzezření. Jak jenom může být jeho rodina tak nechápavá!

Během rozdávání dárků Karel zkusil sumčení maskovat olizováním rtů, ale když mu jazyk vyšel z úst poosmé, Klárka se nabídla, že mu z koupelny přinese pomádu, aby si suché rty namazal. Bylo až neuvěřitelné, jak urputně se snažil nebýt vyvedený z míry a svůj nekontrolovatelný tlam zatloukat, zatloukat, donekonečna zatajovat, leč marně. Bylo jen otázkou času, kdy podivná nálada kolem vánočního stromku promoří i ten nejvzdálenější kout v domě. Co už s tím? I když o Karlově nezavinění nebylo pochyb, nic s tím nezmohl on ani nikdo jiný.

Proč se něco tak nepochopitelného muselo přihodit někomu, kdo ani zbla nevěří na pohádky, na náhody, tajemno, na ufony a neskutečno? Ne že by jim to přál, ale děti s ním u sumce byly taky,

tak proč si od Labe přinesl podivný dárek zrovna a jenom on? Možná právě proto, že na zázraky nevěří, nevěřil... má to za trest!

Jestli v tom má prsty Karlovo tajné přání, tak sis ho, milý sumečku, špatně vyložil. Sice by se mohlo chápat i jako otevírání něčeho, ale tím veškerá podobnost končí, promlouval sám se sebou.

Bože, bože můj na nebi svatém, kam až jsem se svými úvahami dospěl! spílá si Karel. Co to tady plácám? To jsem se už opravdu zbláznil? Trochu, nebo to se mnou bude ještě horší? Vždyť hra na kouzlo byla jenom legrace, taškařice pro děti, jsou přece Vánoce! Přece není možné, aby v dnešní přetechizované době existovaly čáry a máry! A tato kouzla se plnila kým? Jak? No to snad ne! Ale co když, co když přece jenom...

Hrůza, jeden velký děs a běs! Snad se z toho vyspí, s půlnocí to pomine nebo se vše pohádkovsky uvede do normálu až ráno, namlouval si. I tak v posteli pro jistotu trénoval – sumčí tlamení maskovat zíváním. A to tak vehementně, až z toho usnul.

III. KAREL MÁ CHOUTKY

„Ve čtvrtek máš trénink, Filipe?“ zajímalo Karla hned ráno.

„Asi ne, říkali jsme si, že si přes svátky asi dáme pohov a pak se uvidí.“

„Takže jak? Jak se uvidí? Kdo se ozve? A když asi, tak to znamená, že možná i ano?“

„Ale ne, trénink určitě není,“ je Filipovi fotbalová mluva naprosto jasná, ale Karel tápe pořád.

„Dobře, dejme tomu, že tréninky dva týdny nebudou. A to, že si s vámi může přijít zahrát kdokoli, to platí pořád?“

„No, platí, ale co si pamatuju, tak spíš ne.“

„To jako jak, že spíš ne?“ nemá Karel jasno ani v tom.

„No, protože... jednou se na tréninku vyskytli hned tři neznámí týpci, ale pak už nepřišli. Dva z nich odešli ještě před koncem, třetí zůstal, ale podruhé nedorazil ani on. Ale to už byli takoví dědci, něco jako ty, víš? Ted' mě napadá – to chtěli své umírání asi urychlit, co?“

„Ale no tak, uklidni se, chlapče, trochu úcty k tatínkovi bych prosil. Když ne k moudrosti, tak aspoň ke stáří by to chtělo. Co vás v té škole vůbec učí?“

„Tomu se nedá naučit, otče, ale vychovat ano. A není náhodou vychovávání záležitostí rodičů?“

„Sklapni, rozume! Napadlo mě totiž, že bych si mohl zavzpomínat na staré, tedy starší dobré fotbalové časy. Vlastně na to myslím od doby, kdy ten váš slavný bomber zahrával na jednoho liliputána v brance trestňák z 18 metrů tak excelentně, že přestřelil dva metry. A navíc v devadesáté minutě! Tak tomu se říká vzít to na sebe a nezklamat, fakt bravo! Za stavu 2 : 2. Bože! Palici bych si ustřelil, takhle to zkonit!“

„Tak to se docela pleteš, to byla už devadesátá druhá minuta a byly to nejmíň tři metry nad břevno! Jenomže pak Jirka rozhodčího poplácal po zádech a on zápas prodloužil o další tři minuty. Víc nebylo třeba. No a my jsme stihli dát dva góly a bylo vymalováno,“ pyšně zavzpomíná Filip.

„Tenkrát vám to sice vyšlo, to jo, to se někdy stává, ale na hektické závěry bych moc nespolehal. A bodejt' by se rozhodčí nedal uprosit, když vám hrozila remíza s posledním týmem soutěže, takže i republiky! A ještě k tomu na vlastním hřišti! Slitoval se nad vámi rád, vždyť ostuda by to byla i pro něj!“ měl v tom Karel jasno.

„Nech být, body zůstaly doma, a nezapomeň, že na tom po podzimu nejsme zas tak špatně!“

„Máš pravdu, pořád se motáte v půlce tabulky, tak snad nespadnete – tedy, kdyby se padalo, třeba někam do pekla. Jo, a taky doufám, že víte proč. Pět utkání jste vyhráli po haluzi o gól, z toho dva s penaltovým švindlem, za který by se nemusel stydět ani ligový útočník.“

„Tak už to ve fotbalovém světě prostě chodí, co naděláš. Jednou jsi dole, jindy zas nahoře...“ filozofuje dobře naladěný Filip. A měl samozřejmě pravdu.

„Dejme tomu, já tvrdím jenom to, co jsem viděl. To, že cenu Fair play by ten váš vychvalovaný útočník určitě nedostal. Zato jeho herecké etudy uměleckou kvalitu určitě mají.“

„A co jeho góly? No chtěl bych vidět tebe! Snad si netroufáš na hřiště? S tvými koleny, zády a věkem?“

„Víš ty co? Neurážej, neřeš to, zapomeň na to! To je jenom moje věc.“

„Ani bych neřekl. Na tréninku se zmorduješ a kdo mě pak bude odvážet domů? To už jsi zapomněl na to, co ti způsobil obyčejný běh bez míče?“

„Aby ses, hošánku, neposral, aby ses ještě nedivil! Brzy ti bude osmnáct, a to já hrával 1. A třídu, což je o čtyři patra výš než ta

tvoje praleština,“ triumfuje Karel. Sice nelhal, ale do detailů nešel. To, že většinu času trávil na střídačce a fotbalu nechal, když spadli i z 1. B třídy a pak se rozpadli, Karel z výchovných, hlavně však z autoritativních důvodů takticky zamlčel.

„Co bych mlžil, choutky by byly, takže mi koukej navalit permanentku do posilovny. To víš, běhání je droga. Zatím ale budu fotbalové nadšení krotit. Berme to oba jenom tak, že trénuju na půlmaratón, že se snažím trénovat na to, abych uběhl půlmaratón. Nic víc, nic míň, jenom reálně dosažitelné cíle, chápeš?“ snaží se s Filipem o rozumnou domluvu.

„No tak jo, jenom taková připomínka: Když jsi byl v posilovně se mnou, to se ještě dalo, ale samotný budeš na pásu za trapáka.“

„Cože? Za koho? A proč? Že sportuju? Běhám? Makám na fyzičce? A víš, že mi vůbec nevadí, co si myslíš ty, a už vůbec mi nezáleží na tom, co tomu říkají ostatní? Z jejich názorů jsem už fakt vyrostl. A co, však ty na to časem přijdeš taky.“

„No, já jen, jestli by se to nemohlo náhodou považovat za nedostatek soudnosti. Ale jak myslíš, ty slavná první á třída, dal ses do boje a je to tvůj boj. A nemysli si, že ti nevidím až do mozku. Ty se totiž vidíš už s náma v tělocvičně. Tak mi aspoň slib, že tam nebudou hned všichni vědět, že k sobě patříme.“

„Jo tak pan fotbalista se za mě stydí? A není to náhodou tak, že se bojíš o flek? No, uvidíme! Jestli se zadaří, tak se se mnou budeš ještě chlubit.“

„No to určitě! Zatím ses předvedl leda tak řečma. Kopnout do balónu jsem tě ještě neviděl a tvůj jakože běžecký výkon potěšil akorát majitele a láhev s pitím.“

„Jo tak mladej má zrovna dneska smysl pro humor, jo? Jak vzácný to den! Uchovej si ho radši na mistrák, kde se tváříš jak posranej. A žes mě nikdy neviděl s balónem? To mě chceš nasrat nebo co? To mi chceš tvrdit, že my dva jsme si na zahradě nikdy nekopali?“

„Ale to je už tak dávno, že jsem z toho ještě neměl rozum, takže si skoro nic nepamatuju.“

A dost! Karel se nechtěl rozčilovat, protože tušil, co by to mohlo znamenat. Ale jen na to pomyslel, dostavilo se to, zase ho to ovládlo. Sumčení bylo tady! Z pokoje kvapem odchází, takhle znemožněného ho Filip nesmí vidět.

IV. PRVNÍ FOTBÁLEK

K druhému postavení na běhací pás Karlovi pomohlo novoroční předsevzetí. Cítil se skvěle a motivačně na tom byl ještě líp. Vždyť měl před sebou ne jeden, ale dokonce dva cíle! Půlmaratón a fotbal. Ne že by nepotřeboval, ale hubnutím se příliš nezaobíral, nebral ho jako prvořadost. Tím spíš půjdou kila dolů, když na to nebude myslet. Jestli to tak opravdu funguje, ukáže čas. Aspoň u otěhotnění tomu tak údajně je. Za nejdůležitější považoval to, že musí zesílit celkově, nabrat fyzičku, probudit svaly. Rychlé první tři kroky, zrychlení, to je to, co na hřišti bude potřebovat nejvíc. Dlouhé sprinty rád přenechá jiným.

První tři kilometry na pásu Karel zvládl za patnáct minut, a to se prvních pět jen tak rozběhával. Za půl hodiny šest kilometrů sice neuběhl, ale bylo to jenom o fous. Sám byl překvapený, jak lehce mu to po týdenní pauze šlo. A co hlavně, měl pocit, že má na to běžet dál! Sumčení, kde jsi? Kdepak jsi se zapomnělo? liboval si po tréninku.

Po osmi kilometrech si v šatně dopřál slastnou automasáž, ale i euforie z dobrého pocitu byla k nezaplacení. Zvýšená zátěž si žádá tekutiny, proto do sebe ještě před odchodem nalil kbelík iontového nápoje. Barman zíral, protože to nebylo pivo, a Karel byl se sebou spokojený neméně. Taky z důvodu, že to nebylo pivo. Zaplatil, zasmál se, a to i přesto, že měl před sebou strmé schody dolů. Už dopředu totiž věděl, že se jich nemusí bát jako minule. Měl pravdu, prudký sešup zdolal bravurně!

Následující den nohy Karla sice bolely, ale už ne tak těžkotonážně jako poprvé. V běhání pokračoval a cítil na sobě, jak se mu fyzička lepší neskutečně rychlým tempem. Toho roku, při velmi mírné zimě, si s Filipem na zahradě také párkrát zakopal. Zdálo se, že nic nestojí v cestě tomu, aby šel s kůží na trh. Prioritou však pořád zůstával dubnový Vinařský půlmaratón, až po něm jí bude opravdový fotbal.

Karel předpokládá, že několik tréninků v tělocvičně ještě stihne, ale týden před závodem fotbálek raději vynechá. Kvůli možnému zranění, kterému nahrává úplně jiný pohyb – tvrdý, drtivý, nesmlouvavý. Střídání sprintů a výklusů, pohyby do stran, razantní brzdění, akcelerace, pružnost, obratnost (pro Karla v dosti omezené míře), to všechno představuje nesmírnou zátěž na klouby a svalové partie celého těla. Jak Karel tvrdí, vrcholoví

fotbalisté jsou gymnasti s kopačkami na nohách. A ti nejlepší z nich akrobati bez pudu sebezáchovy.

Před tréninkem po dlouhých dvaceti letech si Karel nic zlého nepřipouštěl. Také na to, že by snad mohl od výzvy na poslední chvíli ucuknout, ani nepomyslel. Kluky znal sice jenom od vidění přes okno, takže vůbec, ale ostýchat se před nimi rozhodně nebude. Je přece fotbalista jako oni, no ne? Spojuje je společný zájem? Spojuje! Chování zastydlého a zakomplexovaného pubertáka má už dávno za sebou.

Kamarádský vztah k spoluhráčům tak měl vyřešený, ale to nebylo všechno. Chtěl věřit i tomu, že o nic nejde, že s fotbalovým umem je to jako s ježděním na kole, které se nikdy nezapomíná. Jenomže to se jen tak hezky píše a poslouchá, monotónní cyklistika se rozhodně nemůže srovnávat s míčovou technikou, s jakoukoli situací na hřišti, navíc i v obležení protihráčů. Samozřejmě, že v drtivé většině mladších a lepších.

Že to se suverenitou a nadšeným odhodláním Karel poněkud přehnal mu došlo hned u prvního přiblížení k balónu. Stokrát si při tréninku mohl připomínat, aby se soustředil hlavně na zpracování a udržení míče, aby často nahrával. Působilo by nanejvýš komicky, kdyby působil chaoticky a nevybouřeně jak z řetězu utržený benjamínek, a pomyslel při tom na Filipa. Za

vzorový příklad opatrnosti, přehledu, ale především dostatkem uvědomované soudnosti Karlovi posloužila vzpomínka na věhlasného střelce Andreje Kvašňáka, kterého na hřišti poprvé viděl až jako staršího pána.

Na přátelské utkání spartánských veteránů s chropyňskými fotbalisty Karel nikdy nezapomene. Přinejmenším padesátiletý Andrej nastoupil až v druhém poločase a zklamal ho. To že má být on? Pan vychvalovaný fotbalista? Vždyť tam převážně stál, zřídkakdy popošel, a když popoběhl, tak jenom proto, že musel – za balónem. Žádné sprinty, žádné střely, žádná bojovnost, po zpracování co nejrychleji na krátkou vzdálenost přihrál. Krk by za to dal, že ze svého chráněného území 5 x 5 metrů nevytáhl paty. Tehdy se slabému výkonu Kvašňáka malý Karel divil, nechápal, proč není aktivnější. Ted' už to ví. To věk, opotřebování, zranění a jiné zdravotní neduhy se na něm podepsaly měrou vrchovatou. Jeho rozpačitý výkon však byl věku naprosto přiměřený, což si Karel tehdy neuvědomoval. Ale už jenom jeho pouhá přítomnost, vidět osobnost, legendu Kvašňáka, měl být a byl zážitek, jehož význam ocenil až s odstupem času.

Do choltické fotbalové party byl Karel přijat poměrně vlažně, ale nebylo se čemu divit. Když přijde nováček, obvykle se vyčkává, co se z něj vyklube. A u staršího vetřelce to platí dvojnásob.

S přizpůsobováním mohli mít problémy jiní, ne tak Karel. Ano, to se mu povedlo. Po dlouhých letech cítil v partě sounáležitost, zaujetí pro stejnou věc. Dýchlo to na něj, zase byl mezi svými. Stadium tichého vyčkávání v šatně určitě brzy vystřídají blbé kecy a jiné voloviny. Už teď se na ně těší!

Duší útočník, nohama záložník, to o dorostenci Karlovi říkával chropýňský trenér Zápeca, protože běhal a často střílel. Jenomže to bylo kdysi. Teď kličkoval a míč ztrácel, teď spíš nestíhal než stíhal se vracet. Kdepak malý prostor, to nebyla Karlova parketa. Pořád u něj někdo byl, otravoval ho, v malé tělocvičně nebylo kam s balónem utéct. Pohyb tam ho utvrzoval v tom, že poklidný vytrvalostní běh je něco úplně jiného než fotbálek. Žádné zvolnění tempa, čas k vydechnutí, krátce se odpočívalo jediné na střídačce. Jedině odtud měl možnost zadívat se do oken, jako by tam hledal sebe. Jen se tomu pousmál. Na to, jestli mu za nimi nebylo líp, nepomyslel nikdy. Byl jednoznačně přesvědčený, že nebylo!

Dělal dlouhé kličky, nohy ho neposlouchaly – věru, jsem mužem širokého záběru, obhajoval se jen tak pro vlastní pobavení, a právě s tímto objasněním hodlal vyrukovat i v případě, kdyby se do něj někdo nelichotivě navážel. Nikdo si ale netroufl, nebo to i s chybami nebylo zas až tak špatné. Štvalo ho, že k vylepšení dojmu nemůže přispět střelbou ze střední a větší vzdálenosti, takže omlouvat se právě tím bylo zbytečné. Musí se snažit i tam, musí